

Publiekssamenvatting maandanalyse geurhinder IJmondregio

September 2020

Introductie

De provincie Noord-Holland, Tata Steel en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) willen beter inzicht krijgen in de geuren en hun bronnen die overlast geven in de IJmondregio. Daarvoor delen de provincie en Tata Steel een deel van hun eNose-netwerk met elkaar om zo meer gegevens te hebben. Met de hiermee verkregen grotere dataset proberen wij te onderzoeken of er een relatie te vinden is tussen de binnengekomen klachten en de signalen van de eNoses. Deze samenwerking is een pilot voor de duur van één jaar. De samenwerking is op 1 mei 2020 ondertekend door de provincie Noord-Holland en Tata Steel.

Wat gaan we doen met de kennis?

Met de analyses willen we bronnen van geurhinder opsporen en onder welke omstandigheden die tot klachten leiden. Met deze informatie kan gezocht worden naar oplossingen om de hinder te verminderen. Ook willen we monitoren of bepaalde bronnen onevenredig veel klachten veroorzaken.

Oplossingen kunnen bijvoorbeeld aanpassingen zijn in de werkwijze van productieprocessen of het tijdelijk staken van werkzaamheden tijdens ongunstige weersomstandigheden.

Wat is een eNose?

De eNose is een meetinstrument met daarin vier sensoren die veranderingen in de samenstelling van de lucht waarnemen. In veel industriële omgevingen kunnen allerlei (chemische) stoffen in de lucht vrijkomen tijdens reguliere werkzaamheden en bij incidenten. Deze emissies zijn in beeld te brengen door de inzet van eNoses, elektronische neuzen. De eNoses signaleren geen specifieke stoffen, maar veranderingen in de samenstelling van de buitenlucht.

Waar bestaat het netwerk uit?

Op dit moment heeft het project een eNose-netwerk, bestaande uit 33 vaste eNoses (8 van Tata Steel, 25 van de provincie Noord-Holland), vier windvaneën en een weerstation voor het bepalen van windrichting en -snelheid. Het bedrijf Comon Invent levert en beheert de eNoses. Comon Invent en Tata Steel doen in samenspraak met de ODNZKG de analyse van binnengekomen klachten.

Analyse september

Dit maandverslag geeft een overzicht van de klachten die zijn binnengekomen en de analyse van de belangrijkste alarmeringen van eNoses in de IJmondregio in de maand september 2020.

Rapportages

Maandelijkse openbare rapportages geven de resultaten van de analyses van de eNose-data en de binnengekomen klachten. Openbare kwartaalrapportages gaan in op de trends in de analyse.

Klachtenoverzicht

In de maand september 2020 zijn via Tata Steel, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) en burgerinitiatief Stofmelder in totaal 257 klachten ontvangen. De drie dagen met het grootste aantal klachten (top-3 klachtendagen) in de maand september 2020 zijn (zie tabel 1):

- 1) 22 september: 36 klachten;
- 2) 23 september: 34 klachten;
- 3) 30 september: 28 klachten.

Tabel 1: Top 3 klachtendagen.

Aantal klachten	Datum	Locaties waar de klachten vandaan kwamen	Windrichting	Mogelijke bronnen
36	22-09-2020	Wijk aan Zee (30), Beverwijk (6),	Draaiend van zuidoost naar zuidwest	KGF2 (24), Niet te duiden (6), Niet Tata (4), Locatie niet aangegeven (1), KGF1 (1)
34	23-09-2020	Wijk aan Zee (33), Heemskerk (1)	Zuidwest	KGF2 (32), Locatie niet aangegeven (1), Niet te duiden (1)
28	30-09-2020	Wijk aan Zee (27), Beverwijk (1)	Zuid	KGF2 (18), Niet te duiden (5), OSF2 (3), Locatie niet aangegeven (1), Niet Tata (1)

De klachten kwamen alle drie de dagen met name uit Wijk aan Zee en in mindere mate uit Beverwijk en Heemskerk. De data voor de verzamelde klachten zijn aangeleverd door Tata Steel en komen overeen met de klachten die de OD NZKG eveneens heeft binnengekregen.

Tabel 2: Overzicht aantal klachten per woonplaats.

Woonplaats	Aantal klachten
Wijk aan Zee	191
Beverwijk	45
Ijmuiden	11
Heemskerk	4
Castricum	1
Santpoort-Zuid	1
Overveen	1
Driehuis	1
Santpoort-Noord	1
Totaal	257

Om de mogelijke bron van de ervaren geurhinder te bepalen, kijkt Comon Invent naar de eNoseregistraties, de binnengekomen klachten en de windrichting. De analyses die Comon Invent uitvoert om de mogelijke bron te herleiden, onderzoeken zij verder met gebruik van de data van Tata Steel's eigen eNoses (die op het Tata-terrein staan).

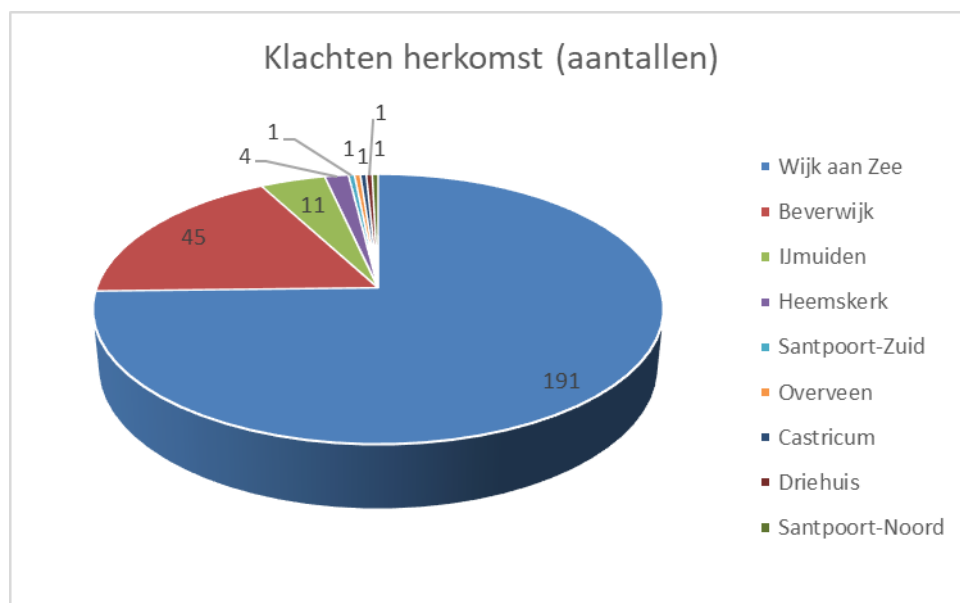
De analyse duidt op Kookgasfabriek 2, de mogelijke bron voor de meeste in september ingediende klachten. Daarnaast hebben ook andere fabrieken op het Tata-terrein een

bijdrage geleverd. Op alle 3 de dagen uit de top 3 klachtendagen (22, 23 en 30 september) werd met name in Wijk aan Zee geurhinder ondervonden als gevolg van Kookgasfabriek 2.

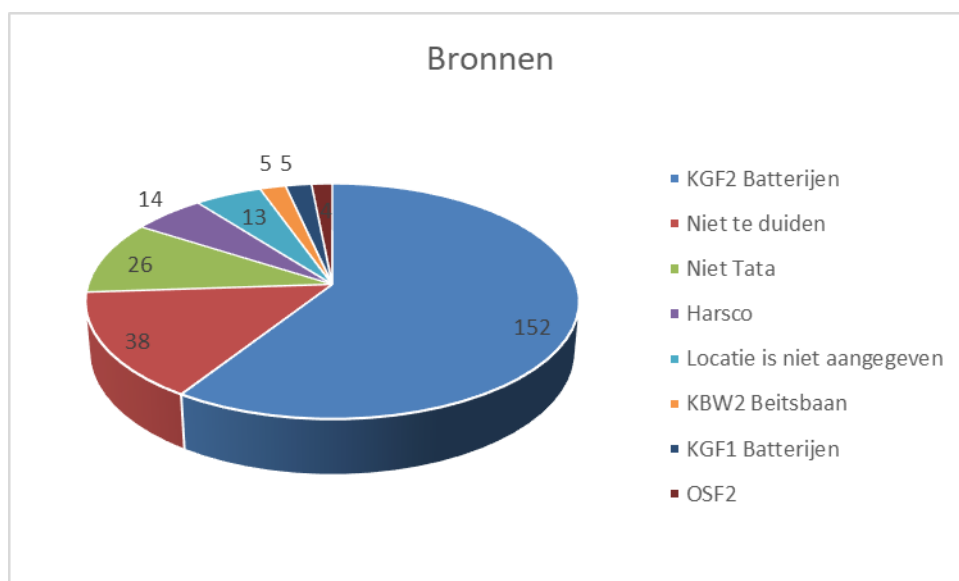
Tabel 3 geeft een overzicht van vermoedelijke bron van de geurhinder van de binnengekomen klachten. De herkomst van de klachten en de mogelijke bronnen van geurhinder zijn ook verhoudingsgewijs weergegeven in Figuur 1 en 2.

Tabel 3: Mogelijke bronnen van geurhinder voor de maand september, volgens analyse van Comon Invent.

Mogelijke veroorzaker	Aantal klachten
Kookgasfabriek 2 (KGF 2) Batterijen	152
Harsco	14
Koudbandwalserij 2 (KBW 2) Beitsbaan	5
Kookgasfabriek 1(KGF 1) Batterijen	5
Oxystaalfabriek 2 (OSF 2)	4
Niet Tata	26
Overig	51
Totaal	257

Figuur 1: Taartdiagram herkomst klachten.

Figuur 2: Taartdiagram mogelijke bronnen van de geurhinder, naar aantal klachten.

Windrichting

Samen met de eNose-registraties en de windrichting (en -snelheid) kan je achterhalen wat de mogelijke bron was van de geurhinder op een bepaalde locatie. Deze maand waren de dominante windrichtingen zuidzuidwest tot noordnoordwest (202,5 – 337,5°) en oost (90°). Deze windrichtingen betekenen dat de gebieden waar de geur vooral heen waaide Wijk aan Zee, Beverwijk en IJmuiden zijn. Tabel 1 geeft weer dat Wijk aan Zee de locatie was, waar in de maand september de meeste klachten vandaan kwamen.

Overzicht eNose registraties

Verhoogde waarnemingen op eNoses geven aan dat er een relatief grotere hoeveelheid van een stof of een mengsel van stoffen in de lucht aanwezig is. Een overzicht van de locaties van de 33 eNoses die meedoen aan dit project is te zien in Figuur 3.

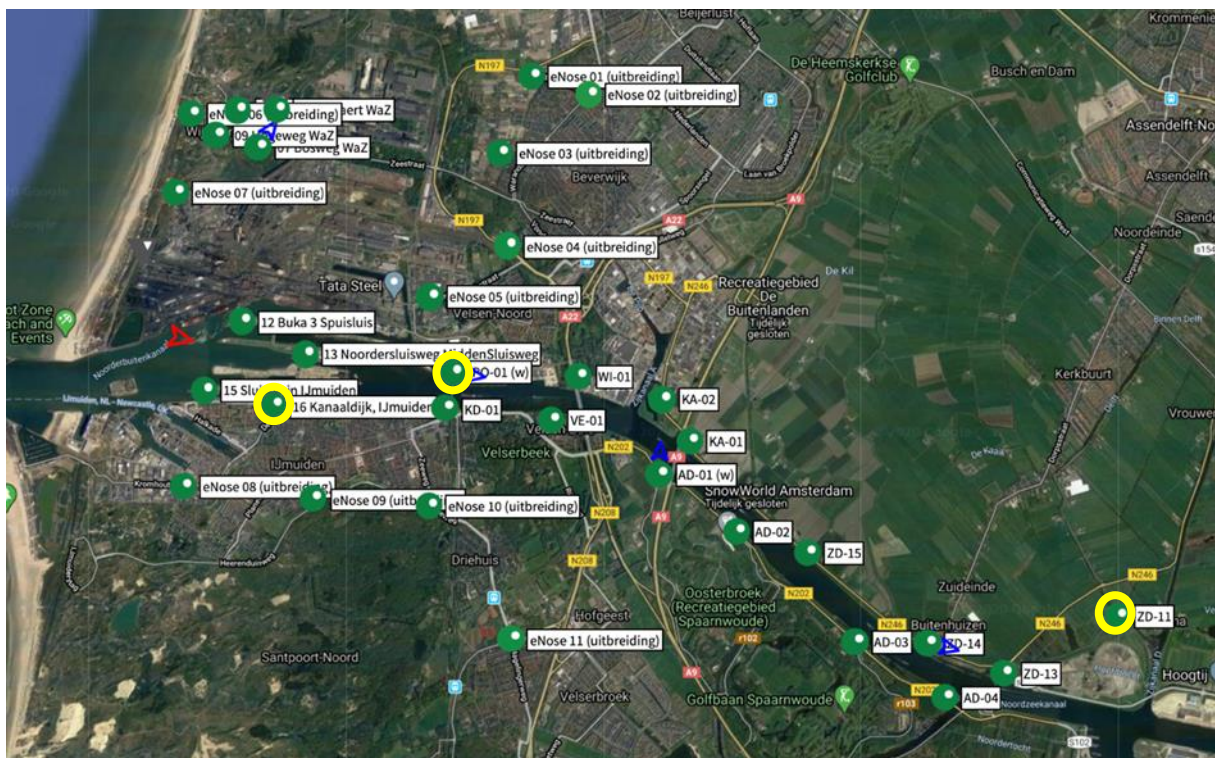
Tabel 4 geeft een overzicht van de drie eNoses met het hoogste signaalniveau in de maand september 2020. De eNoses genaamd “PO-01”, “16 IJmuiden, Kanaaldijk” en “ZD-011” hadden het grootste aantal waarnemingen boven de ingestelde signaleringsgrens. In Figuur 3 is aangegeven wat de locaties zijn van deze eNoses.

Op 15 september was sprake van rustig weer met stabiele meteo, waardoor er sprake was van een slechte luchtkwaliteit en daardoor verhoogde waarden op 2 van de drie eNose-locaties uit de top 3, te weten PO-01 en 16 IJmuiden, Kanaaldijk. Er zijn op deze dag ook 11 klachten geregistreerd, met name uit Wijk aan Zee en Beverwijk, maar een relatie met een bron op het Tata-terrein kon niet worden gelegd. Op 7 september was eNose ZD-11 gedurende 175 minuten verhoogd. De bron van deze verhoogde signalen lag waarschijnlijk op de nabij gelegen stortplaats Nauerna. Er waren die dag 17 klachten, merendeels uit Wijk aan Zee en Beverwijk, maar die hadden geen relatie met deze verhoging, maar konden op

basis van de zuidelijke windrichting wel worden gekoppeld aan Kookgasfabriek 2, batterijen.

Tabel 4: Top 3 met overzicht van de eNoses met meeste waarnemingen boven de ingestelde signaleringsgrens in de maand september.

eNose	Aantal minuten boven de gestelde signaleringsgrens	Datum	Windrichting	Correspondeert met klachten?
PO-01	250	15-09-2020	Oostelijke wind	Nee
16 Kanaaldijk, IJmuiden	184	15-09-2020	Oostelijk, enige tijd noord, daarna weer oost	Nee
ZD-11	175	07-09-2020	Zuidelijke wind	Nee

Figuur 3: Locaties van de eNoses die meedoen aan dit project. In het figuur zijn de 3 eNoses met de meeste verhoogde waarnemingen in de maand september geel omcirkeld.

Conclusie

- Er zijn in de maand september meer geurklachten (257) ontvangen dan in augustus(209).
- De top-3-klachtendagen komt, net als in de voorgaande maanden, niet overeen met de top 3 dagen met de meeste verhoogde meetwaarden. Een mogelijke verklaring is dat er in de zomermaanden vaker sprake is van een stabiele atmosfeer met weinig wind, waardoor verontreinigingen lang blijven hangen.

- Op de twee dagen met de meeste klachten was er sprake van rustig weer waarbij in een groot gebied sprake was van verhoogde luchtverontreinigingsconcentraties (in de luchtkwaliteitsindex aangeduid als “matige luchtkwaliteit”).
- De Kookgasfabriek 2 was de belangrijkste bron van geurhinder in de maand september.
- September had voor de IJmondregio, met name Wijk aan Zee, een ongunstige windrichting (zuidoost tot zuidwest), waardoor er veel geurhinder werd ondervonden.